

„EDINOST“

izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob **torških, četrtnih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece 3.— „ 4.50 za pol leta 6.— „ 9.— za vsa leta 12.— „ 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnica in javna zahvala, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovano se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *izpravitelstvo* ulica Molino nicolo hšt. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklamacije se preste paštine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Slovani leta 1895.

(Dalje.)

Poljake je letos papež Leon XIII. strogo obsodil, povdarjaje, da izrabljajo vero za političke svoje namere. Zajedno je razkril isti Leon, da so samo laži, ako Poljaki govoré o zatiranju svoje narodnosti v Rusiji. Nikjer nimajo Poljaki bolj zagotovljene svoje narodnosti, nego v Rusiji; tu se povzdigajo s pomočjo ugodnega gospodarskega razvijanja, in narodni tribut, ki ga dajejo v interesu skupnosti, je mnogo manjši, nego drugod. Kljub temu je poljski šovinizem tudi v Rusiji celó nasproti Rusom nestrpen; to nestrpnost pa podpira šovinizem avstrijskih poljskih plemičev.

V Nemčiji pokupujeje nadalje poljske zemlje, in vse postopanje Nemčije proti Poljakom meri na izvršenje načela, katerega se je držal državnik Flottwell, ki je rekel: „Popolno potopljenje Poljakov v nemški narodnosti kot konec velike zadače germanizovanja more se izvršiti jedino z odločnim nastopanjem nemške kulture“. Tega načela se je držal Flottwell sam, za njim najbolj Bismarck in se ga držé dosledno drugi nemški državniki. A poljsko avstrijsko plemstvo vendar molči o teh pangermanskih ciljih, v tem ko hujska proti Rusiji.

Avstrijski Poljaki so letos dosegli vrhunec svojega vpliva, ko so iz njih srede zunanji minister, totranski notranji minister, in ministerski predsednik, in finančni minister. Zunanja in notranja politika je privedla v Avstro-Ogerski ravno Poljake do tolike začasne moči. Da bi se pa poljsko plemstvo krotilo gledé na Maloruse ali zaresno poštevalo potrebe drugih slovanskih narodov, o tem niti sanjati ni. Malorusi in poljski kmetški narod so letos trpeli pod pritiskom poljskega pristnega in renegatskega plemstva.

Valed poljske politike v Avstriji je možen protislovanski sistem, radi katerega Slovani avstrijski niso tudi letos dosegli ničesar.

No, imamo opraviti še z zunanjimi Slovani. Lužiški Srbi so, kakor poslednja leta, omejevali svoje delovanje na društva, shode in književnost. Nabirali so tudi letos iz velikega zaklada svojih narodopisnih posebnostij v glasbi, petju in jeziku. Inteligencija se razmerno množi, no vse glavno delo je osredotočeno v nekoliko marljivih ročoljubih. Žilavost je v teh duševnih prvakah velika, kajti razžalil bi jih, ko bi jim dokazoval, da so njih naporu brezuspešni. No njih požrtvovalnost in

vstrajnost je vzorna, ter bi jo za potrebo priporočali drugim slovanskim narodom.

Bolgarska je izgubila svojega tirana Stambulova, in ta dogodek pomenja letos največo srečo za narod. Korupcija tega neznačajnega se je v velikih potezah razkrila, v svarilo drugim. Politika je sedaj nekoliko boljša, vendar omahljiva, v tem ko se je pokazalo, da zapadniški rojaki niso še popačili mišljenja narodovega. Deputacija, ki je bila šla v Petrograd, je dobro vplivala na ruski in na bolgarski narod. Vprašanje o prestopu Koburzanovega sina Borisa je sicer še vedno odprto, no gledé na bistvo stvari jako postranskega pomena. Slovani bi vendar dandanes ne smeli jemati na posodo vladarjev tuje krvi. Saj vidijo vzgled n. pr. v Romuniji, in posledice za mednarodno politiko si morejo tudi raztolmačiti. Te posledice narodom slovanskim nikakor ne morejo biti ugodne.

Tudi v Bolgariji dobiva Židovstvo prevelik vpliv; to se je letos razvidelo še posebe ob smrti Stambulovi, in se vidi vsak dan, ko Židje poročajo vsako malenkost o gibanju, specijalno o vladanju v Bolgariji.

V Srbiji so Milanove in druge intrige spravile narod ob liberalno ustavo, in je letos vladal nekak absolutizem. Tuji vpliv je prevelik, da bi se zboljšalo kmalo političko položenje. Stranke so vse oslabele, da ne morejo dovoljno slabiti zunanjih intrig. Država se je strahovito zadolžila, in le z velikimi žrtvami so se dolgovi združili v jedno samo vsoto dolgov. Da narod ne more napredovati v kulturnem pogledu, ko je treba dajati toliko obrestij na državne dolgove, umevno je pač samo po sebi.

Židovstvo se je v Srbiji še bolj zarilo, nego na Bolgarskem; to uničuje delo narodovo še bolj pri nerazvitih balkanskih narodih, nego drugod. Črna Gora nima strank in se držé v strani od škodljivih vplivov zunanjih držav; ona je v prijateljskih odnošajih z drugimi državami; kneza občudujejo tujci, in on sam je v svoji modrosti pridobil naklonjenost tudi pri carju Nikolaju II., kakoršno je stalno imel pri njegovem očetu.

Letos je porabil kuez Nikola I čas za preosnovo črnogorske vojske, in ruska ladija je pripeljala za to potrebnega orožja. Kmetijstvo in šolstvo se je tudi letos pospeševalo. Za književnost delujeta letos dva mesečnika, in knez sam je zglede delavnega pisatelja-pesnika. V Črni Gori ni še Židov, in zato so pa toliko bolj v tujih

službah, da ovajajo kneza, kolikor morejo. No on je miren in, če treba, jo tudi oficijozom zasoli, da morajo molčati. (Dalje prih.)

Primorski odnošaji v zrcalu nepristranosti.

Vojaški list „Reichswehr“ je priobčil v svoji številki od 10. januarja t. l. znamenit članek pod naslovom „Pol-italienisch?“. Dopisnik omenjenega lista ima sicer pred očmi le razmere doli v našem vojnem pristanišču, ali potem, kar nam pripoveduje o odnošajih tam doli, ne treba mnogo domišljije, da si naslikamo vsaj približno, kakó mora biti še le po drugih mestecih z italijanskim prebivalstvom v naši pokrajini, kjer državni činitelji nimajo toliko vpliva na javno in občinsko življenje, kakor ga imajo ravno in jedino v Pulji.

Za nas sicer, ki predobro poznamo razmere, ta članek ni toliko važen po svoji vsebini, nego veliko bolj po tem, da je izšel v vojaškem, torej za nobeno stran ne zavzetem listu; za čitatelje pa, ki ne poznajo razmer, utegne seveda biti v prvi vrsti zanimivo to, kar pripoveduje.

Ker je ta članek res vreden, da najde svojo pot v vse one kroge, ki se zanimajo za političke odnošaje na Primorskem, priobčujemo ga tu od besede do besede. Slove namreč:

Slavno uredništvo!

Nikar se ne bojte, da bi hotel Vam in cenjenemu krogu vaših čitateljev položiti nov valjar v staro sviralno narodnostnega prepira. Meni ni do tega, da bi zapel veliko žalostinsko na tem, da je ta ali oni nadobudni potomec prisiljen priučiti se italijansčini. Le se stališča Avstrija, vsejedno ali je Nemeč, Slovan ali Italijan, želel bi premotriti izvestne dogodke, ki opravičujejo naslov tem vrsticam.

Odkar si je naša vojna mornarnica izbrala Pulj svojim vojnim pristaniščem, obstala je tu mala naselbina italijanskih podanikov, pripadajočih večinoma trgovskemu stanu. Dejstvo pa, da so se med službeniki takih tvrdk nahajale osebe, ki so ali služile v italijanski vojski, ali so se pa morale začasno vračati v Italijo, da zadosté svoji vojaški dolžnosti, to dejstvo je dajalo opetovano povod razpravam v krogih mornarnice o dopustnosti takih odnošajev.

Z naraščanjem Pulja, ki ima ves svoj obstanek zahvaliti avstrijski vojni mornarnici, razvila se

joča se na krivo palico na bližnji vaški pašnik in spustivša se v hlad božala bele ovčice, ki so se zbirale okoli nje. Pridružili so se ji mladi pastirji ter smeja se sprijeli za roke in zaplesavši okoli nje, zapeli pesem „o blazni Stani“. Pogledavala jih je s svojimi vodenimi očmi, potem pa, povesivša pogled, trla in vila svoje suhe, rumene prste.

Nekega jutra, ko je sedela zopet zasmehovana v sredi vaških paglavcev, približal se je Hrastarjev Frane ter prijel, razpodivši razposajene pastirje, Stano za roko in jo odpeljal na drugi kraj livade, tja, kjer so se pasle njegove ovce. Posadil jo je na mehko travo kraj ognja, potem pa, razkopavši žerjavico, izvadil nekoliko pečenih krompirjev, koje je prigovarjaje ji: naj jé, položil na njeno krilo. Molé je sledila njegovemu pozivu ter zalagajoča poslušala milozvončne glasove, ki so jej doneli iz piščalke dobrosrčnega pastirja.

(Konec prih.)

PODLISTEK.

1)

Česa je iskala na svetu?

Spisal Anton Zajc.

„Po kaj je prišla na svet? I — Česa išče na tej zemlji?“, dejal je sam pri sebi čmerikavi Martič, gledaje na svojo hčerko, ki je, sedé v zapčku, zrla na nihalo stare ure, mahajoče počasi. „Mogoče da je bila vstvarjena za koji drugi svet ali prišla je na našo zemljo po pomoti: v mojo borno kolibo.“

Stana je bila jedino dete oglarja Martiča; matere ni imela, bila ji je umrla ob njenem porodu. Stana je bila slabega zdravja, neravnih udov, nesposobna za delo in — tako so ljudje pripovedovali — tudi v njeni glavi ni bilo tako, kakor bi moralo biti. Po ves božji dan sedela je za pečjo in gledala — ne zmené se za očeta, koji je moral pokraj svojega poklica opravljati tudi

hišne poslove —, na uro ali pa na svoje dolge prste. Zato pa je bil Martič večkrat zlovoljen, posebno še, ko je pomislil, da mu je ta pokvečena punčička vzela ono, kar je najbolje ljubil na svetu: njegovo premilo ženico. V poznih večerih, po dovršenem delu, pripovedoval je Stani često o materi, nje življenju in vrlinah. Poslušala ga je in ko je dokončal, vprašala slabim, odsotnim glasom: „Oče, zakaj pa je na uri jedno kazalo manjše od družega?“ Starec jo je pogledal začudeno, potem pa, povesivši glavo, zopet dejal sam pri sebi: „Po kaj je prišla na svet? Česa išče na tej zemlji?“

Tako je počasi rasla. Neljubljena in pozabljena od ljudij, neljubljena in pozabljena skoraj od lastnega očeta, životarila je vedno jednako. Od rane zore pa do poznega mraka sedela je kraj peči ali pa lahko kašljaje ležala v kotu na kupu slame. V lepih dneh se je večkrat podala, opira-

je ob naraščajočem nasprotstvu med narodnostmi okolo tega jedra mnogoštevilna, v svojem nastopanju jako izzivljajoča (Čujte, gospóda na Dunaju! V slik uređ.) irredentiška stranka, koja ne zamuja nobene prilike, da na sijajen način izraža svoja čutila. Dogodki, kakoršen je oni, da je vodstvo mornarnice prverilo neki italijanski tvrdki dela pri čiščenju pomorskega dna v novi staciji Teodo in da zastave te tvrdke ponosno vihrajo nad mesti, na koje ni bilo dovoljeno stopiti niti otrokom lastne dežele, dá, niti pripadnikom vojske, in sicer zaradi tajnosti naprav, taki dogodki vzbudili so med temi ljudmi naravnost frenetiško radost. Taki dogodki, smatrani kot „vspehi“, vspodbujali so jih do vedno bolj ekspanzivnega postopanja, ki je dovelo tako daleč, da je povodom nekega obiska v Pulji došlo od Najviše strani svarilnih besed v tem pogledu do sedanjega mestnega načelnika.

Toda irredenta se ne da ukrotiti po dobroti in dobrohotnosti. Ista dela dosledno dalje, da spravi Pulj pod italijanski vpliv. Iz nastopnega je razvidno, v koliko se jej je to že posrečilo. Mi imamo tu v Pulji občinski in deželni davek na užitnine, katerega pobiranje bi radi vzeli v zakup razni tuzemci, toliko zasebniki kolikor zadruga. A kdo je dobil zakup? Italijanski milijonar Trezzer! Seveda je šel ta po svoje služabnike v Italijo, dá: celó italijanskih častnikov je bilo med istimi! V istem posloju, v katerem se nahajata okrajno glavarstvo in občinski urad, je tudi ravnateljstvo občinske in deželne užitnine. Na zunanji strani hiše videti je cesarskega orla in grb puljski, notri pa, na pisalni mizi ravnatelja Trezzerjevega — slike kralja Humberta in italijanske kraljice Margarete.

Verujte mi, da možu, ki ima le še iskrico ljubezni do svoje stare Avstrije, prihaja kar zeleno-belo-rudeče pred oči, ko vidi tako gospodarstvo! Kajti ni še dosti na vsem tem. Občina Puljska je že najela pri Trezzerju posojilo 450.000 gld. in najme vsakako tudi pri tem možu nadaljnje, po županu za „olepšavanje mesta“ predlagano posojilo 2½ milijona. In to po sklepah občinskega sveta, kateremu pripadajo tudi uradniki mornarnice.

Meni ni dano, da bi mogel presojati, kaka sredstva in kaka pota bi bilo nasvetovati v preprečenju sedaj gospodujočih odnošajev. Toda jaz živim tu in občutim kot pravi črnorumeni: Dolžnost je merodavnim činiteljem v Pulji, da store konec rogoviljenju nepatrijotiske klike, predno bode prepozno in predno bodemo zajemali zopet previdnost iz lastne škode. In naj je naše sedanje razmerje do Italije še tako prijateljsko in naj je še tako želeti, da se ta zveza sponese tudi v takem trenutku, ko bi bila Italiji zopet prilika, da bi se mogla okoristiti vsled nasilnega položnja na naši strani, se pa vendar-le moramo vprašati, ali je umestno, da na ta način naravnost gladimo pot našemu sedanjemu zavezniku, da upogleduje v vse, tudi najtajniše stvari, skrite v našem osrednjem vojnem pristanišču?!

S to zadevo, ne posezajočo naravnost v vojaške stvari, obrnil sem se do lista „Reichswehr“ zato, ker ne poznam drugega lista, ki bi bil ob enem povsem avstrijsko-patrijotisk, a tudi zadostno nezavisen, da bi hotel spregovoriti o tej stvari, o koji „gori“ čujejo le jako neradi.

V prijetnem uverjenju, da date prostora v svojem cenjenem listu temu mojemu pismu, beležim posebnim spoštovanjem
S. L.

Dostavek uredništva „Edinosti“. Gosp. dopisniku lista „Reichswehr“ se pač vidi, da ni politikar in da je le pisal, kakor mu je velevalo patrijotičko srce na podlagi dogodkov in razmer. No, drugi pa vedo, da vlada prav lahko stori konec takim razmeram, ako le hoče. Mnogo se da storiti administrativnim putem; na političkem polju, to je pri volitvah, je pa le od nje zavisno, da zmaga lojalna avstrijska stranka v vseh kmečkih občinah in pa v treh mestnih skupinah. To naj stori, pa bode kmalu konec dogodkom, ki toli žalijo patrijota v listu „Reichswehr“. Poskrbi naj vlada, da bodo zakoni enakopravnosti veljali tudi za primorske Slovence; vse drugo preskrbi naravni proces.

Politiške vesti.

V TRSTU dne 11. januarja.

Tržaški magistrat proti ministerstvu!

Vsa zadeva, o kateri nam je govoriti danes, je bila prvotno le lokalnega malenkostnega pomena. Ali ker so pri nas razmere take, da se tudi malenkostna vprašanja zgolj občinsko-lokalne, ali upravne ali pa kulturne naravi, kar čez noč prelevljajo v politička vprašanja, tako je tudi dogodek, o katerem nam je govoriti na tem mestu, zadobil načelno važnost z ozirom na borbo za naša narodna prava v tej občini. Dasi je sam na sebi prvotno spadal v vrsto onih malenkostnih dogodkov, o kojih ni vredno zgubljati besed po javnih glasilih. Kakor rečeno: stvar je postala načelno važna za nas in — za vlado, in zato govorimo o njej v tem predelu, namenjenem važnejim političkim stvarim.

Mestni magistrat je bil minole zime obsodil društvo „Tržaški Sokol“, oziroma starosto tega društva, g. dr. Gustava Gregorina, v denarno globo 5 gld., ker nekega dne, ko je bil zapal sneg, ni dal očistiti in odmetati snega raz tlak pred telovadnico Sokolovo pred 8. uro zjutraj, kakor to zahteva magistratska naredba. G. dr. Gregorin je bil uložil utok na namestništvo, ker je bil dotični odlok sestavljen v italijanskem jeziku. Namestništvo je ugodilo utoku in je naložilo mestni oblasti, naj reši to zadevo v slovenskem jeziku. Municipalna delegacija je uložila seveda pritožbo na ministerstvo za notranje posle proti temu nalogu, došlemu od namestništva tržaškega. Ministerstvo pa je zavrnilo to pritožbo delegacije in v zmislu ministerjalnega odloka je namestništvo te dni vnovič naložilo mestni oblasti, da mora rešiti omenjeno zadevo v slovenskem jeziku.

Do tu ni ničesar posebnega na tej stvari, ker se je razvijala predpisanim putem, potom instancij: dr. Gregorin je branil določila zakonov, mestna oblast pa — svoje stališče! Zakon je zmagal nad magistratom.

Ali način, kakor se je stvar jela razvijati po prijavi ministerjalnega odloka, je — da-si ne nov, ampak le predobro poznan — poseben, kje drugje nenavaden, in ravno zato preznačilen za naše posebne razmere.

Dobivši priobčjenje namestništva, sešla se je zopet slavna delegacija, a ne zato, da bi se posvetovala o morebitnih nadaljnjih pravnih sredstvih proti neljubi jej razsodbi ministerstva za notranje stvari, ampak da sklene, da se nikakor ne umakne niti pred razsodbami ministerstva. Sklenila je soglasno (vštevši toraj tudi koji „konservativni“ glas), da se hočejo nepremično držati svojih nazorov — ne gledé na nasprotno menenje ministerstva in namestništva — in v tem zmislu da hočejo tudi v bodoče reševati vse spise le v deželi navadnem jeziku — italijanskem!

Po našem menenju je to očiten upor proti vladi in proti zakonu.

Kakor pa je postopanje delegacije značilno za — nazore naše gospóde, je tudi značilen komentar, ki ga je napisalo glasilo radikalcev, „L'Indipendente“. Zabeleživši velikim zadovoljstvom ta sklep delegacije, pravi, da je pač vsejedno, ali je to všeč ali ne, ne jednemu ampak sto slovenskim odvetnikom in — vladnim oblastim. „V tem trenutku, tako vsklika, ni smeti ukloniti glave pred — komursibodi; tu v Trstu je občevalni jezik italijanski, Italijani smo in hočemo ostati Italijani. Tako je bilo v minulosti, tako je danes, in tako ostane v bodočnosti. Sklep delegacije pravi, da smo mi gospodarji v svoji hiši, dokler smo. Uporabite sile, pošljite občinske svetovalce na sprehod, postavite vladnega komisarja, in potem pišite tudi po turško, nam je vsejedno.“

Svoj silni izbruh zaključuje „L'Indipendente“ nastopno: „Toda dokler smo mi tu, ne bode nijednega slovenskega spisa od magistrata, in naj je to po volji ali ne ministerstvu, namestništvu in sto hrvatskim odvetnikom. To bódi povedano jedenkrat za vselej.“

Tako piše torej „L'Indipendente“ in tako mislijo gospóda pri oni oblasti, ki je zajedno politička oblast I. instancije, torej v podrejenem razmerju do namestništva in ministerstva. Ta upornost po takem ni naperjena le proti določilom zakonov, ampak tudi naravnost proti

avtoriteti vlade. Nekoliko opravičeni so seveda gospóda po tem, da to ni prvi slučaj upornosti proti avtoriteti vlade v italijanskem taboru, kakor kažejo — istrski vzgledi! Ali vlada naj ne pozabi, da slabi vzgledi kvarijo dobre odnošaje in pri nas so jih že pokvarili do dobrega. Mestna delegacija je napovedala borbo v zakonih zajamčenim pravicam Slovencev in vladi sami, kar opetovano naglašala „L'Indipendente“; rečena oblast se noče umakniti pred odredbami vlade, oprtimi na zakone! Mi Slovenci vsprejememo seveda ta boj, a tudi vlada po našem menenju ne bode mogla drugače, nego da proti taki upornosti nastopi tako, kakor navadno nastopajo vlade, ki se ponasajo se svojo — železno roko! Ko so dozorele stvari že tako daleč, nehati se morajo tudi zanjo vsi oziri, ako noče čuti očitnja, da se ne zaveda svoje — dolžnosti do lastne avtoritete in ugleda države.

Mestna delegacija se je uprla zakonu, to je jasno; saj niti ne poskuša, da bi opravičila svoj sklep, bodisi tudi na sofistišk način, ampak postavila se je jednostavno na stališče, ki ne more veljati v pravni državi: tu sem, tako hočem in tako ukazujem. In sedaj smo jako radovedni, kaj poreče k temu ponosni zagovornik zakonitosti — prijatelj „Il Mattino“!

Slednjič bi menili, da njegova ekscelencija grof Badeni, ko dozna o vsem tem, najbrže nekoliko premeni svoje menenje o izzivalnih zahtevah Slovencev!

Deželni zbori. V deželnem zboru češkem predložili so mladočeški poslanci, deželni zbor naj povodom cesarjevega jubileja ustanovi Fran-Josipov za klad 500000 gld. v podporo male obrti. Poslanec Bocquoy je omenil, da je bil stavil svoj posredovalni predlog za način volitev odsekov v prepričanju, da bodo že skupine same poštavale obe narodnosti. To se ni zgodilo od strani jedne stranke, prosi torej pojasnila. Na to se je v imenu prizadete nemške stranke oglasil posl. Lippert, da je nemški klub le po pomoti jomal v obzir le svoje nemške kandidate. Nemški klub je pripravljen popraviti to pomoto pri prvi priložnosti; nikakor pa ni mislil na kako demonstracijo, niti ni nameroval žaliti koga. Prosi torej, da zbornica vzame na znanje to pojasnilo. Dr. Engel je izjavil v imenu kluba Mladočehov, da rad jemlje na znanje to pojasnilo. Sicer pa ni možno več premeniti sklepa češkega kluba, nadeja se pa, da se v bodoče najde „ključ“, ki zadovolji vse stranke. V tem zmislu je češki klub pri sledeči volitvi v odseke v skupini mest in trgov ter kmečkih občin volil le Čehe. Pri volitvi iz vse zbornice so pa Nemci s pripomočjo veleposestnikov vsikdar dobili toliko glasov, kolikor jih jim je odpadlo pri volitvi po skupinah. Tako se je ohranila — enakopravnost. Jutršnja seja bode znamenita; pride namreč na dnevni red predlog dra. Herolda, da zbor odpošlje adresu na krono.

V poslanski zbornici Ogerski nadaljevala se je včeraj proračunska razprava. Posl. Ugron (skrajna levica) je predlagal, naj se pretržejo razprave o obnovljenju pogodbe. Predlog pa je bil odklonjen. Sam ministerski predsednik Banffy je ustal proti izvajanjem Ugrona, naglasivši še posebno strogo konstitucionalno mišljenje vladarja. Istotako je zatrdil gosp. baron Banffy, da je v Avstriji zagotovljen konstitucionalizem Iz govora g. grofa Badenija, koji govor je naval poslanec Ugron, je razvidno le to, da sedanje ministerstvo avstrijsko ni izšlo iz parlamenta. Ogerska vlada smatra se dolžno, da vzdrži pogodbo, ker je ista ugodba za Ogersko. Kar se je dozdaj pisalo v javnosti o razpravah, oziroma o dogovorih med obema vladama, je brez temelja. Še le v februarju predložiti vladi obojestranskima parlamentoma nasvete glede odposlancev v ono deputacijo, koji se bode posvetovali o prispevkih (kvoti) za skupne stroške.

Z naše strani budi pripomnjeno, da brezpojno verujemo zatrdilu barona Banffya, da je bila dosedanja pogodba zelo ugodna za Ogersko. Zato pa nas ne sme motiti vse rohnjenje madjarskih srditežev proti pogodbi. To je le manever, kajti vedo dobro, da bi bila le njih škoda, ako bi se pretrgale razprave. Vse ropotanje ima le ta namen, da bi se več iztisnili iz naše strani. V tem pogledu so izborni organizovani na Ogerskem

Razglas.

Na Unci bode prihodnji sejem
za živimo in blago na dan sv.
Antona, t. j. 17. januarja t. l.
Podžupanstvo na Unci pri Rakeku.

Znana domača gostilna
„AL CASTELLO DI DORNBERG“
v TRSTU,
v ulici Farneto št. 11
v kateri so točijo le **pristna vipav-
ska vina in sveže pivo**, pri-
poročla se al. občinstvu z mesta in z dežele.
Sladki riesling po 52 novč.;
bele in črno vino, liter po 40 novč.
Prvo po 32 novč.; v steklenicah po 20 novč.
Vino na dom od 5 litrov in več po 4 nč. ceneje.
Kuhinja je preslabljena s tečajmi jedili. Cene
so primerne nizke. **Fran Rjavec.**

Za svojo, na veliki in zelo živahni
cesti Trst-Reka stoječo hišo in gospo-
darska poslopja iščem **najemnika**,
ki bi hotel vzeti **v zakup** tudi krčmo
in ki bi imel **dovoljna sred-
stva** in sposobnosti za ustanovitev
prodajalnice z mešanim blagom
in deželnimi pridelki na drobno in debelo.

Pripravljen sem v prvem letu vdeleževati
se tega podjetja z delom in denarjem.

Radi svoječasne preselitve na Dunaj pro-
dam tudi vse posestvo, ležeče blizu svetovno
znani škocjanskih jam, proti plačilu na deset-
letne obroke.

Aleksander Mahorčič,
Matavun pri Divači.

Nič več kašlja!
Balzamski petoralški prah
ozdravi vsak kašelj, pljučni in bronhijalni
katar, dobiva se v odlikovani lekarni
PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.
Poštne pošiljave izvršujejo neotogoma.

Josip Pizzarello

mehanic
izvršuje vsakršno popravo živalnih strojev in dvokoles.
Prodaja nove in rabljene živalne stroje in dvokolesa.
Via Madonna del mare št. 4, uhod via Fontanone,
vstric 2. h. t. 1

Riunione Adriatica di Sicurtà
24-2 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem,
rekah in na morju, proti toči, na življenje v vseh
kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892
Glavnica društva gl. 4.000.000.—
Premijna rezerva zavarovanja
na življenje " 13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja
proti ognju " 1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja
blaga pri prevažanju " 49.465-07
Rezerva na razpolaganje " 500.000.—
Rezerva zavarovanja proti pre-
minjanju kurzov, bilanca (A) " 333.822-42
Rezerva zavarovanja proti pre-
minjanju kurzov, bilanca (B) " 243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov
zavarovanja na življenje " 500.000.—
Občna rezerva dobičkov " 1.187.184-86

Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo, br. 3 (v lastnej hiši).

Kwizide
Anid proti protinu
Mnogo let takozvano, bo-
lezine kašlja, toče, domače
sredstvo. Kreplivo v zdravje
pred in po dolgih potih. Cena 1/2 stek-
lenici a. v. št. 1.—; 1/2 stek. a. v. 60 novč.
Kwizide
Dobro se po vseh letih
izolite paziti na varstveno
namo in salutarno izročilo
Kwizide fluid
proti protinu.

LA FILIALE
della
BANCA UNION
TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca
e Cambio - Valute.

a) Accetta ve zamenti in conto corrente ab-
buonando l'interesse annuo
per banconote 2 1/2% con preavviso di 5 giorni
3 1/2% " " 12 " " " "
8% " a 4 mesi fissa
8 1/2% " " 8 " " "
per Napoleoni 2 1/2% con preavviso di 20 giorni
2 1/2% " " " 40 " " "
2 1/4% " " " 3 mesi " " "
3 " " " 6 " " "

Il nuovo tasso d'interesse principierà a de-
correre sulle lettere di versamento in circola-
zione a dataro dal 3 Marzo rispettivamente dal
10 Marzo a secondo del relativo preavviso.

b) In banco giro abbuonando il 2 1/2% inter-
esse annuo sino a qualunque somma; prole-
vazioni sino a flor. 20.00.— a vista verso chèque;
importi maggiori preavviso avanti la Borsa. Con-
ferma versamenti in apposito libretto.

c) Conteggia per tutti i versamenti fatti in
qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo
giorno.

Assume nei propri correntisti l'incasso dei
conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna,
Budapest ed altri principali città; rilascia a loro
assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà
di domiciliare effetti presso la sua cassa franco
d'ogni spesa per essi.

e) Rilascia Vaglia del Banco di Napoli,
pagabili ovunque presso gli stabilimenti del Banco
e presso i suoi rappresentanti e corrispondenti facol-
tati alla emissione degli insegni.

d) S'incarica dall'acquisto e della vendita
di effetti pubblici, valute e divise nonché del incasso
d'assegni, cambiali e coupons, verso mod'ca pro-
vvisione.

d) Procura la bolatura di valori Esteri
con la massima sollecitudine dlla condizione
modicissime.

Le Lettere di Pegno 4 1/2% della Banca Pro-
vinciale Ipotecaria della Croazia e Slavonia in
Zagabria; Le lettere di pegno 4% della Casse
di Risparmio Riunite di Budapest; Lettere di
pegno 4% della Banca Ipotecaria Ungherese di
Budapest; Lettere di pegno 4% ed Obbligazioni
Comunali 4% con 5% di premio della Pester Un-
garische Commercial Bank di Budapest; Lettere
di pegno 4 1/2% della Cassa Generale di rispar-
mio di Hermanstadt; Lettere di pegno 4% della
Banca Generale Austriaca di Credito Fondiario di
Vienna; Lettere di pegno 4% nonché le Obbliga-
zioni a premio 3% dell' i. r. pr. v. Stabilimento
Generale Austriaco fondiario di Vienna.

La Filiale della Banca Union
accetta in custodia verso una tenuissima tassa
effetti di qualsiasi specie, procura l'incasso del
coupons alla scadenza e la verifica dei titoli sor-
teggiami.

La Filiale della Banca Union Sezi-ne merci
Trieste s'incarica dell'acquisto della vendita di
merci in commissione, accorda sovvenzioni sopra
depositi mercanzie, oppure sopra polizze di
carico.

Trieste, 15. Febbraio 1895. 1 12

Kathreiner
KNEIPP'S SLADNO KAVO

*pijem jaz
kako
rada*

Se dobi povesod - 1/2 Kile za 25 kr.

Kaj je
Kathreiner
Kneippova sladna kava?

Je zdrava hišna in družinska
pijača, ki se izdeluje v Kathreiner-
jevih tovarnah ter ima podoben okus kakor
prava bobova kava. Poleg drugih pred-
nostnij se ta sladna kava že po tem okusu
odlikuje pred drugimi takimi izdelki.

Kathreinerjeva kava je najokusnejša,
najzdravejša in najcenejša primes k
bobovi kavi. Ona je čisto prirodni plod
v celih zrnih in se rabi z velikim pridom
namesto cikorije in drugih zmletih tvarin, ki se h' kavi mešajo, o katerih se pa kupec ne
more prepričati, iz česa da so; uradne preiskave so pa dokazale, da se taki kavini
nadomestki dostikrat s raznimi pritikinami popačeni. Iz začetka se vsame ona
tretjina Kathreinerjeve in dve tretjini prave kave; pozneje pa vsake polovice.

Tako postane kava veliko bolj zdrava in tudi mnogo cenejša. Kathreinerjevo
kavo priporočajo najmenitnejši zdravniki, vsaki dan je bolj obrajtana kot zdrava re-
dilna pijača v javnih zavodih, kakor tudi v stotisočernih družinah. Dobra je pa tudi
»čista«, to je, brez primosi bobove kave, ker je zdrava, lahko prebavljiva, redlina in
ob enem okusna jed.

Vsaka vestna gospodinja in mati, vsak prijatelj kave, ako mu je mar za
lastno zdravje, naj rabi odslej Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Le na to naj vsak pazi, da ne bo goljufan s kakim ničvrednim
ponarejenim izdelkom, zato naj jemlje le izvirne bele zavoje z var-
nostno znamko, kakor se tu na strani vidi, ter z imenom:

Kathreiner!

Pozor! Bodite previdni in ne pustite se prekaniti.
Pristna „Kathreinerjeva kava“ ima vedno enake, bele
zavoje in se nikdar ne prodaja odkrita in na vago.

Ceno češko posteljno perje!!

5 kg. novega, dobrega, skublje-
nega, brez prahu f. 4.80. 5 kg.
boljšega f. 6; 5 klg. snežnobelega,
mehkega kakor gaginge perje,
skubljenega f. 9, 12, 15; 5 kg. polgaginge
f. 6, 7 20 9; 5 kg.
snežnobelega, mehkega kakor gaginge
perje, neoskubljenega, f. 12 15.
Gaginge perje (puh) f. 1.80, 2.40, 3, 3.30 po 1/2 kg.
Prešite odeje, jako dobre komad od f. 2.30 naprej.
Razošiljatev franco po pošto. Kar ne bi bilo po voji, zamenja ali
vzame nazaj. Pri naročbah prosim natančnega naslova.

BENEDIKT SACHSEL, Klattau 469, Češka.

